

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Підвищення інтересу до питань управління розвитком ресурсного потенціалу полягає в тому, що це дозволить виявити невикористані резерви матеріалів, потужностей виробництва, фінансових, людських та інтелектуальних ресурсів організації, що в свою чергу сприятиме підвищенню її конкурентоздатності.

Виникнення у економічній науці поняття «ресурсний потенціал» пов'язано з проблемою обмеженості ресурсів та ефективності їх використання. Поняття «ресурс» походить від французького слова *ressource* та означає засіб, можливість, дані. Ресурси у широкому розумінні – це джерела та передумови отримання необхідних людям матеріальних і духовних благ, які можна реалізувати за існуючих технологій і соціально-економічних відносин. Наявність тих або інших ресурсів визначає конкурентоздатність підприємства. На практиці всі ресурси підприємства доцільно ділити на 4 блока: трудові, матеріальні, інформаційні та фінансові, оскільки при декомпозиції їх на більш дрібні складові види ресурсів незмінно корелюють між собою [1]. Проте існує більш розширена класифікація ресурсів підприємства, згідно з якою всі ресурси поділяються на: 1) ресурси зовнішнього середовища; 2) трудові ресурси; 3) матеріальні ресурси (сировина, матеріали, комплектуючі вироби, паливно-енергетичні ресурси та інші); 4) основні виробничі фонди; 5) фінансові ресурси; 6) інформаційні ресурси; 7) організаційні ресурси; 8) сукупні ресурси (сума попередніх видів ресурсів у грошовому виразі) [3]. Ресурси є одним із факторів конкурентоздатності підприємства, при чому вони можуть відноситися як до основних (природні ресурси, грошові кошти, низькокваліфікована робоча сила), так і до похідних факторів конкурентоздатності (високкокваліфіковані кадри, сучасна система інформації, дослідницькі структури, система телекомунікацій) [2]. Однак, конкурентоздатність підприємства залежить в першу чергу не стільки від наявності тих чи інших видів ресурсів, скільки від ефективності управління ними. Всі ресурси у сукупності формують систему ресурсного потенціалу. Ресурсний потенціал підприємства – це складна система взаємопов'язаних і взаємозалежних ресурсів, якими наділено підприємство для виробництва оптимального об'єму продукції з визначеними конкурентними характеристиками та які

можуть бути залучені до процесу виробництва у будь-який момент часу [1].

Управління ресурсним потенціалом є процесом, що складається зі стадій формування, використання та відтворення ресурсів та ґрунтується на таких принципах як: оптимальність, раціональність, мобільність, достатність, гнучкість та інші. Ключовими цілями управління ресурсним потенціалом є зменшення витрат, забезпечення ресурсозбереження та підвищення якості продукції, що виробляється.

Процес управління ресурсним потенціалом відрізняється від процесу управління розвитком ресурсного потенціалу тим, що в першому випадку керівництво підприємства обмежується ефективним розподілом ресурсів, в другому випадку передбачається адаптація до зовнішнього середовища і внутрішня координація роботи всіх відділів і підрозділів для досягнення ефективної інтеграції операцій у середині підприємства [1]. Отже, «управління розвитком ресурсного потенціалу» є більш широким поняттям ніж «управління ресурсним потенціалом», бо воно пов'язане з більшою координацією роботи внутрішніх підрозділів підприємства.

Ресурсний потенціал суб'єктів господарювання значною мірою визначає їхні можливості та переваги у конкурентному середовищі. Таким чином, ефективне управління розвитком ресурсного потенціалу у сучасних умовах господарювання стає одним з ключових факторів забезпечення конкурентоздатності підприємства.

Список використаних джерел

1. Берсуцький А. Я. Моделі прийняття рішень з управління розвитком ресурсного потенціалу підприємства : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.11 / А. Я. Берсуцький ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2010. – С. 16.
2. Дикань В. Л. Конкурентоспособность и экономическая стабильность предприятий в промышленно-финансовых группах (методологические аспекты) : дис. ... д-ра екон. наук : 08.02.03 : захищена 06.09.97 / Дикань Владимир Леонидович. – Харків, 1996. – 435 с. – С. 279.
3. Фатхутдинов Р. А. Производственный менеджмент : учебник для вузов / Р. А. Фатхутдинов. – 6-е изд. – СПб. : Питер, 2008. – 496 с. – (Серия «Учебник для вузов»). – С. 216–217.